

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/136/2002

STOSUNEK DO INTEGRACJI POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W sierpniu¹ zamiar uczestnictwa w referendum dotyczącym przystąpienia Polski do Unii Europejskiej deklaruje ponad dwie trzecie badanych (68%), w tym ponad połowa (57%) zapowiada, że na pewno weźmie w nim udział. W stosunku do lipca nieco zmalał (o 5 punktów) odsetek osób deklarujących chęć uczestniczenia w referendum akcesyjnym.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nim udział?	Deklaracje badanych według terminów badań					
	III 2002	IV 2002	V 2002	VI 2002	VII 2002	VIII 2002
	w procentach					
Na pewno wziął(ęła)bym w nim udział	51	60	60	58	61	57
Raczej wziął(ęła)bym w nim udział	15	14	12	14	12	11
Jeszcze nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nim udział, trudno powiedzieć	14	14	14	14	12	14
Raczej nie wziął(ęła)bym w nim udziału	7	5	5	4	5	5
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nim udziału	13	7	9	11	10	12

Najliczniej zamierzają stawić się przy urnach osoby z wyższym wykształceniem (88%), kadra kierownicza i inteligencja (90%), a także uczniowie i studenci (84%).

W ciągu ostatniego miesiąca w zasadzie nie zmieniło się poparcie dla integracji wśród potencjalnych uczestników referendum akcesyjnego - 67% z nich (o 2 punkty mniej niż w lipcu) chce poprzeć przystąpienie naszego kraju do Unii Europejskiej, a 23% zapowiada, że będzie głosować przeciw.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (147) przeprowadzono w dniach 2-5 sierpnia 2002 roku na 967-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

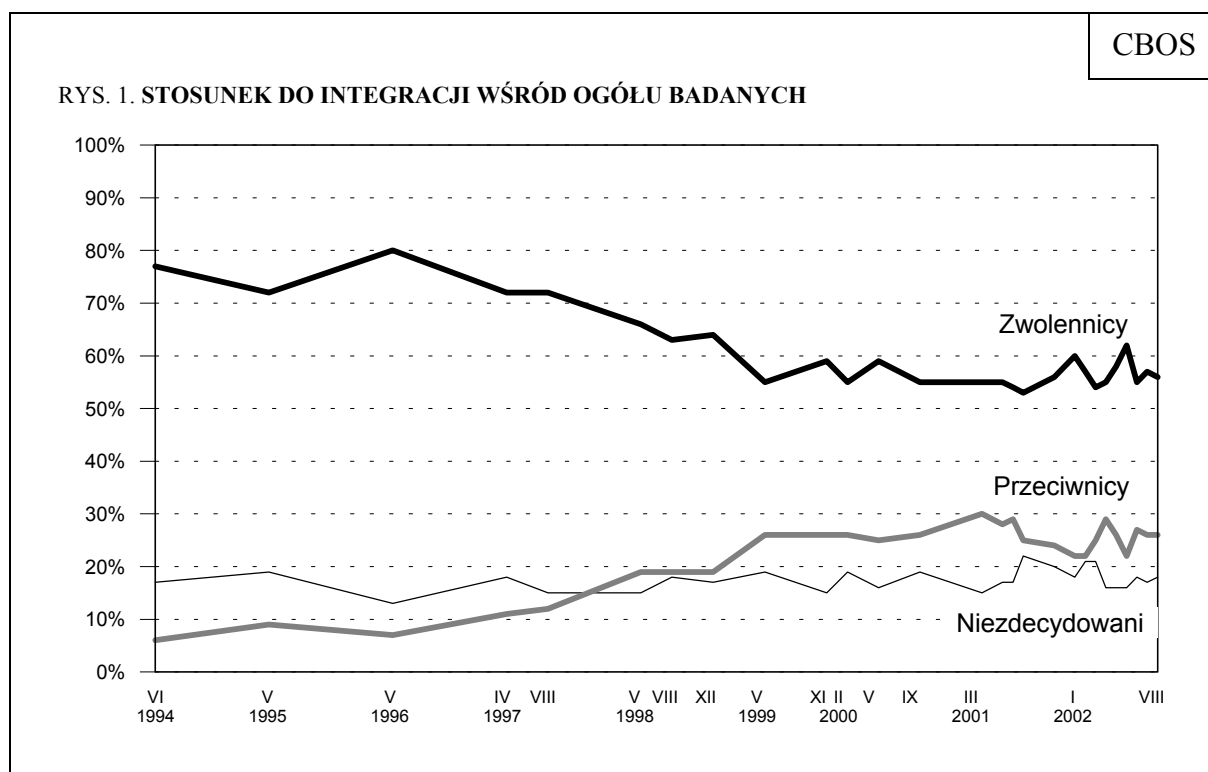
Czy w referendum głosował(a)by Pan(i):	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar uczestniczenia w referendum według terminów badań					
	III 2002 (N=702)	IV 2002 (N=777)	V 2002 (N=750)	VI 2002 (N=764)	VII 2002 (N=751)	VIII 2002 (N=659)
	w procentach					
- za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej	67	66	75	66	69	67
- przeciw przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej	25	25	19	26	22	23
Trudno powiedzieć	8	9	6	8	8	10

O stosunek do integracji zapytaliśmy również respondentów niezamierzających uczestniczyć w referendum oraz tych, którzy jeszcze nie wiedzą, czy pójdą głosować. Większość tej grupy stanowią badani niemający wyrobionej opinii w sprawie integracji (35%) bądź też jej przeciwnicy (33%), jednak co trzecią osobę (32%) można zaliczyć do zwolenników członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Oznacza to, że w całym społeczeństwie poparcie dla integracji jest niższe niż wśród prawdopodobnych uczestników referendum akcesyjnego. W porównaniu z lipcem stosunek do integracji wśród ogółu badanych - niezależnie od tego, czy chcą oni uczestniczyć w głosowaniu w tej sprawie czy też nie - w zasadzie się nie zmienił. Za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej opowiada się ponad połowa ogółu badanych (56%), a jedna czwarta (26%) jest temu przeciwna. Mniej niż co piąty ankietowany (18%) wyraża niezdecydowanie w tej sprawie.

Tabela 3

Stosunek do integracji wśród ogółu badanych	Wskazania według terminów badań														
	IX 2000	III 2001	V 2001	VI 2001	VII 2001	X 2001	XII 2001	I 2002	II 2002	III 2002	IV 2002	V 2002	VI 2002	VII 2002	VIII 2002
	w procentach														
Zwolennicy	55	55	55	54	53	56	60	57	54	55	58	62	55	57	56
Przeciwnicy	26	30	28	29	25	24	22	22	25	29	26	22	27	26	26
Niezdecydowani	19	15	17	17	22	20	18	21	21	16	16	16	18	17	18

Do grudnia 2001 wszystkim badanym zadawano pytanie: „Gdyby obecnie odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy głosował(a)by Pan(i) za przystąpieniem Polski do UE czy przeciw?”

Poparcie dla integracji wiąże się z poziomem wykształcenia badanych: im jest on wyższy, tym większy odsetek opowiada się za członkostwem Polski w Unii Europejskiej. Integrację popiera trzy czwarte ankietowanych z wyższym wykształceniem (73%), trzy piąte z wykształceniem średnim (60%), ponad połowa absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (56%) i ponad dwie piąte badanych z wykształceniem podstawowym (44%).

W grupach społeczno-zawodowych najwięcej zwolenników integracji jest wśród kadry kierowniczej i inteligencji (79%). Do przeciwników integracji zaliczają się przede wszystkim rolnicy, wśród których 29% opowiada się za przystąpieniem Polski do Unii, 57% jest temu przeciwnych, a 13% nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie. Warto zauważyć, że poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej wśród ogółu mieszkańców wsi (44%), choć znacznie niższe niż w miastach (w zależności od ich wielkości od 59% do 68%), jest większe niż wśród samych rolników (29%).

Integracja cieszy się ponadto dużym poparciem wśród ludzi młodych - do 24 roku życia (65% zwolenników), szczególnie uczniów i studentów (77%). Mniej jest ona atrakcyjna dla osób starszych, mających 65 lat i więcej (49% zwolenników).

Tabela 4

Potencjalne elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Stosunek do integracji		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
SLD	80	15	5
PO	78	14	8
PiS	69	21	10
PSL	52	26	22
Samobrona	48	37	15
LPR	37	51	12

W elektoratach partyjnych poparcie dla integracji dominuje wśród sympatyków SLD, PO i PiS. Również w elektoracie PSL zwolennicy członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej przeważają nad przeciwnikami. Potencjalni wyborcy Samoobrony są w tej sprawie podzieleni: niemal połowa deklaruje poparcie dla integracji, ale ponad jedna trzecia jest jej przeciwna. Natomiast w elektoracie LPR przeważają przeciwnicy wejścia Polski do Unii Europejskiej².

Opracowała
Maciej FALKOWSKA

² Ze względu na stosunkowo niewielką w badanej próbie liczebność zwolenników LPR (33 osoby), PSL (37 osób) i PO (39 osób) dane dotyczące tych ugrupowań należy interpretować z ostrożnością.

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nim udział; 2 - Raczej wziął(ę)bym w nim udział; 3 - Jeszcze nie wiem, czy wziął(ę)bym w nim udział; 4 - Raczej nie wziął(ę)bym w nim udziału; 5 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nim udziału

	(%)					
	1	2	3	4	5	Liczba osób
Ogółem	57	11	14	5	12	967
Płeć						
Mężczyźni	65	9	10	5	11	462
Kobiety	49	14	18	5	13	505
Wiek						
18-24 lat	59	14	14	3	9	149
25-34	57	8	19	5	11	174
35-44	66	10	11	4	9	166
45-54	54	15	12	6	13	216
55-64	60	11	20	2	8	107
65 lat i więcej	47	9	12	9	23	155
Miejsce zamieszkania						
Wieś	54	12	15	8	12	355
Miasto do 20 tys.	56	16	13	3	13	119
20-100 tys.	59	12	15	4	15	195
101-500 tys.	59	12	13	2	14	187
501 tys.i więcej mieszk.	66	6	16	4	7	111
Wykształcenie						
Podstawowe	41	12	20	10	17	243
Zasadnicze zawodowe	55	12	16	4	13	266
Średnie	62	12	12	4	10	360
Wyższe	82	6	6	1	5	99
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier.,inteligencja	84	6	9	0	2	53
Prac.umysł.niż.szczębła	66	12	9	5	9	84
Pracownicy fiz.- umysł.	53	16	17	4	10	79
Robotnicy wykwalifikowani	52	14	18	7	10	82
Robotnicy niewykwalifik.	40	16	22	12	10	50
Rolnicy	65	12	10	7	7	56
Pracujący na własny rach.	55	9	19	6	11	43
Bierni zawodowo						
Renciści	53	10	15	10	12	106
Emeryci	54	10	12	4	20	171
Uczniowie i studenci	70	14	13	1	2	56
Bezrobotni	55	8	16	4	16	134
Gospodynie domowe i inni	44	17	18	2	20	54
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	63	10	12	4	11	130
społce właścicieli						
prywatnych i państwa	61	16	11	6	7	74
sekt. pryw. poza rolnict.	55	13	19	5	8	176
prywatnym gosp. rolnym	61	10	12	11	7	65
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	56	12	14	8	10	104
300-399	50	13	17	5	15	68
400-599	44	19	19	5	13	169
600-800	61	7	17	2	13	154
Powyżej 800 zł	66	9	7	6	12	135
Ocena własnych war. mater.						
Źle	50	15	15	7	13	309
Średnie	56	12	18	4	11	448
Dobre	68	6	7	5	14	210
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	55	10	14	9	13	51
Raz w tygodniu	56	13	15	4	12	517
1-2 razy w miesiącu	63	8	13	3	13	122
Kilka razy w roku	53	13	15	8	11	178
W ogóle nie uczestniczy	60	7	13	5	16	96
Poglądy polityczne						
Lewica	73	7	7	4	9	244
Centrum	59	10	14	4	12	247
Prawica	69	10	13	2	6	191
Trudno powiedzieć	33	17	22	9	19	285

Tabela 2. Stosunek do integracji wśród ogółu badanych

(%)

	Zwolennicy	Przeciwnicy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	26	18	964
Płeć				
Mężczyźni	61	26	13	462
Kobiety	52	27	22	502
Wiek				
18-24 lat	65	24	11	149
25-34	59	29	11	174
35-44	56	33	11	166
45-54	55	23	22	213
55-64	52	25	24	107
65 lat i więcej	49	24	27	155
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	35	21	355
Miasto do 20 tys.	65	19	16	117
20-100 tys.	62	21	16	195
101-500 tys.	59	27	14	186
501 tys. i więcej mieszk.	68	15	17	111
Wykształcenie				
Podstawowe	44	31	25	243
Zasadnicze zawodowe	56	28	16	264
Średnie	60	27	14	360
Wyższe	73	10	17	97
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	79	7	14	53
Prac.umysł.niż.szczebla	60	31	10	82
Pracownicy fiz.- umysł.	54	36	10	78
Robotnicy wykwalifikowani	66	22	12	81
Robotnicy niewykwalifik.	47	23	30	50
Rolnicy	29	57	13	56
Pracujący na własny rach.	62	28	10	43
Bierni zawodowo				
Renciści	37	24	39	106
Emeryci	55	22	23	171
Uczniowie i studenci	77	16	7	56
Bezrobotni	60	26	15	134
Gospodynie domowe i inni	58	33	9	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	60	26	14	129
spółce właścicieli	60	25	15	74
prywatnych i państwa	62	25	13	174
sekt. pryw. poza rolnict.	34	52	14	65
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	55	34	12	104
300-399	48	32	20	68
400-599	46	32	22	168
600-800	62	19	20	154
Powyżej 800 zł	71	17	11	135
Ocena własnych war. mater.				
złe	51	31	19	308
Średnie	53	27	20	448
Dobre	70	20	11	208
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	50	31	18	51
Raz w tygodniu	53	27	21	514
1-2 razy w miesiącu	59	29	12	122
Kilka razy w roku	64	25	11	178
W ogóle nie uczestniczy	61	21	17	96
Poglądy polityczne				
Lewica	69	18	12	243
Centrum	58	27	15	246
Prawica	63	26	12	191
Trudno powiedzieć	39	33	28	285